

ПРОБЛЕМИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ СІЛЬСЬКОЇ МОЛОДІ

Цегельська М.С.

Науковий керівник – канд. філос. наук, доцент Мокрецова Н. Я.
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
(62483, Харківська обл., Харківський р-н, п/в «Докучаєвське-2», навчальне
містечко ХНАУ, кафедра філософії, історичних і соціальних дисциплін,
тел.: (0572) 99-76-44), E-mail: office@knau.kharkov.ua

Звернення до проблем соціокультурної ідентифікації сільської молоді виявляє такі ключові моменти: в більшості випадків життєві перспективи сільської молоді зв'язуються з міграцією в міста, чому сприяють не тільки урбанізація, а й заміщення традиційних цінностей модерністськими та постмодерністськими. Руйнування колишніх стереотипів або різкі зміни в структурі суспільства неминуче призводять до масової втрати ідентифікацій на груповому та особистісному рівнях, загострюють кризу самоідентичності.

У сільських традиційних спільнотах молодь освоює вміння будувати взаємини, довіряти партнерам, відчувати себе частиною загального. Не випадково слово щастя пов'язане з причетністю до загальної історії хоча б маленької групи, де підвищується значимість особистості, що живе відчуваючи себе її частинкою.

Міграція в місто, з одного боку викликає певні психологічні труднощі і може привести до відчуження, почуття самотності, але, з іншого – може сприяти особистісному зростанню і творчому освоєнню нових пластів культури. І тут дуже важливі знання та навички міжособистісної комунікації, яким ми навчаємося в університеті. Сюди відносяться вміння бути ефективним слухачем, вибирати відповідну комунікативний ситуації «мову» спілкування, дізнаватися, аналізувати і використовувати невербальні аспекти спілкування, створювати сприятливий комунікативний клімат і долати несприятливі обставини (наприклад, в разі спілкування з агресивним партнером), аналізувати і управляти міжособистісним конфліктом і т.п.

Соціологічні дослідження відзначають зростання релігійності молодого покоління. Вони відзначають зростання числа осіб, які ідентифікують себе як «віруючих». При цьому релігійні практики сприймаються скоріше як особливе культурне середовище, що формує самобутній національний спосіб життя, проте важливе значення має і психологічний аспект. Адаптація до прискореного темпу життя, нестабільності, втрати почуття безпеки і зростаючий тиск нових ідеологічних установок, є для багатьох дуже важким завданням, а іноді виявляється прямо пов'язаним з реальною релігійною ідентифікацією.

Психологічні дослідження та вивчення філософії і психології у ВНЗ допомагають молоді у пізнанні власної сутності та формують певні навички вирішення проблем формування ідентичності та прагнення до самопізнання і самовдосконалення.